

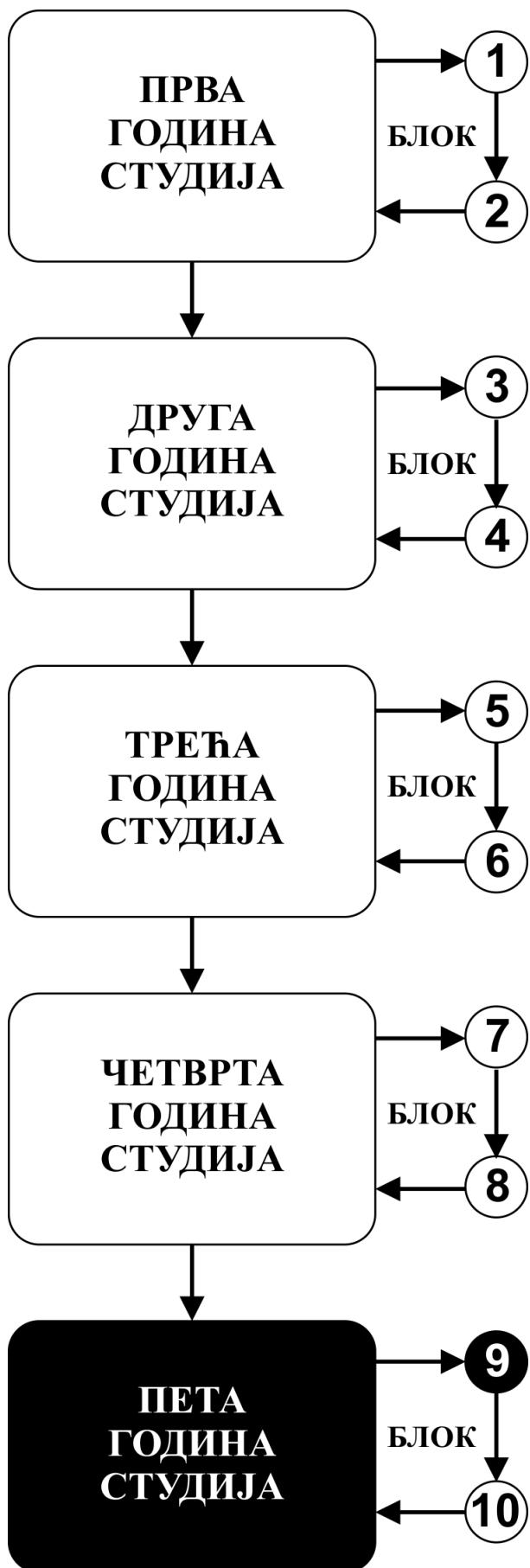
ФАРМАКОЕШИДОМОЛОГИЈА

ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ

ПЕТА ГОДИНА СТУДИЈА

Школска 2020/2021. година

Предмет:

Д04 ФАРМАКОЕПИДЕМИОЛОГИЈА

Предмет се вреднује са 6 ЕСПБ бодова. Недељно има 2 часа предавања, 1 час семинара и 2 часа вежби

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

Р.бр.	Име и презиме	E-mail адреса	Звање
1.	Радиша Павловић (руководилац предмета)	ravlovic@medf.kg.ac.rs	Доцент
2.	Душан Ђурић	duca1duca@gmail.com	Редовни професор
3.	Марко Фолић	markof@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
4.	Оливера Миловановић	olivera.milovanovic@medf.kg.ac.rs	Доцент
5.	Срђан Стефановић	sstefanovic@medf.kg.ac.rs	Доцент
6.	Тамара Николић Турић	tamara.nikolic@medf.kg.ac.rs	Доцент
7.	Миlena Јуришевић	milenajm@yahoo.com	Доцент
8.	Александра Стојановић	vranicaleksandra90@gmail.com	Доцент
9.	Марко Равић	markoravic@hotmail.com	Асистент

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Настава се одвија кроз интерактивни рад са студентима у форми предавања, вежби и студијског истраживачког рада у укупном трајању од 15 недеља, од чега је првих 9 недеља у семестру предвиђено за извођење наставе по тематским јединицама, а наредних 6 недеља за консултативну наставу у циљу планирања, припреме и извођења истраживања за израду систематских прегледних радова према тематским јединицама. Студенти су у обавези да активно учествују у свим облицима наставе.

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава премет по наставним јединицама које чине јединствени предметни модул. Оцена је еквивалентна броју стечених поена (види табеле). Поени се стичу на два начина:

АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ: На овај начин студент може да стекне до 30 поена и то тако што на посебном делу вежбе анализира примере публикованих студија са темом из те недеље наставе и у складу са показаним знањем добија од 0 до 2 поена.

ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА: Студент припрема завршни испитни есеј на задату тему из области фармакоепидемиологије. Есеј обухвата анализу најрелевантнијих публикованих студија у којима је коришћен један од фармакоепидемиолошких метода у истраживању одређеног здравственог питања из области лекова, а који је предмет завршног есеја. На овај начин студент може да стекне до 70 поена.

ЗАВРШНА ОЦЕНА:

Завршна оцена, која зависи од укупног броја освојених поена, односно збира поена на активности током наставе и поена стечених на испиту, формира се према следећој табели:

УКУПАН БРОЈ ОСВОЈЕНИХ ПОЕНА	ЗАВРШНА ОЦЕНА
0 - 54	5
55 - 64	6
65 - 74	7
75 - 84	8
85 - 94	9
95 - 100	10

ЛИТЕРАТУРА:

1. Strom BL, Kimmel SE, Hennessy S. *Pharmacoepidemiology*, 6th Edition. New York: John Wiley & Sons, 2019.
2. Hardon A, Hodgkin C, Fresle D. *How to investigate the use of medicines by consumers*. World Health Organization and University of Amsterdam, 2004.
3. Strom BL, Kimmel SE, eds. *Textbook of pharmacoepidemiology*. New York: John Wiley & Sons, 2006.
4. van Boxtel CJ, Santoso B, Edwards RI. *Drug benefits and risks. International Textbook of clinical pharmacology*. 1st ed. Chichester: John Wiley and Sons Ltd. 2001.
5. Yang Y, West Srtum D, eds. *Understanding pharmacoepidemiology*. New York: McGraw Hill Lange, 2011.
6. Радовановић З. *Општа епидемиологија*, Београд: Наука, 2001

Презентације предавања које ће се користити у настави налазе се најту Факултета медицинских наука www.medf.kg.ac.rs.

Консултације са наставницима: сваког четвртка током наставних недеља, од 14 до 15 сати, у просторијама Катедре за клиничку фармацију (соба 24).

ПРОГРАМ:

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

УВОД У ФАРМАКОЕПИДЕМИОЛОГИЈУ

Предавање - 2 часа Увод у фармакоепидемиологију: дефиниције, историјат и развој. Значај фармакоепидемиологије за систем здравствене заштите.	Семинар - 1 час Фармакоепидемиологија у академској средини, индустрији, регулаторним телима и легислативи	Вежбе – 2 часа Идентификација клиничких проблема из праксе који захтевају фармакоепидемиолошко истраживање.
--	---	--

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

ВРСТЕ ФАРМАКОЕПИДЕМИОЛОШКИХ СТУДИЈА

Предавање - 2 часа Врсте фармакоепидемиолошких студија. Епидемиолошки параметри од значаја за фармакоепидемиологију.	Семинар - 1 час Епидемиолошке студије медицинских средстава	Вежбе – 2 часа Анализа неколико примера фармакоепидемиолошких студија.
--	---	---

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

КЛАСИФИКАЦИЈА ЛЕКОВА

Предавање - 2 часа Анатомско- тераписко-хемијска класификација (АТЦ класификација). Концепт дефинисаних дневних доза.	Семинар - 1 час Номенклатура лекова и други домаћи и међународни класификациони системи лекова	Вежбе – 2 часа Изражавање потрошње лекова у дефинисаним дневним дозама (ДДД). Пronалажење дефинисаних дневних доза за лекове који се највише налазе у употреби.
--	---	--

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

СТУДИЈЕ КОРИШЋЕЊА ЛЕКОВА

Предавање - 2 часа Студије коришћења лекова (drug utilization studies). АБЦ анализа потрошње лекова и концепт „90% потрошње лекова“.	Семинар - 1 час Фармакоепидемиологија медицинских грешака	Вежбе – 2 часа На основу података о издатим лековима из болничке апотеке израчунати потрошњу сваког од лекова у дефинисаним дневним дозама.
---	---	--

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

АНАЛИЗА ТРЕНДОВА УПОТРЕБЕ ЛЕКОВА

Предавање - 2 часа Анализа секуларних трендова. Индикатори употребе лекова Светске Здравствене Организације: основни и додатни.	Семинар - 1 час Евалуација и унапређење рада лекара у области прописивања лекова	Вежбе – 2 часа Анализа примера студије квалитета прописивања лекова која је користила индикаторе СЗО.
---	---	---

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

СТУДИЈЕ СЛУЧАЈ КОНТРОЛА

Предавање - 2 часа Студије случај контрола (“case control”) и укрштене студије („cross-over“): дизајн, применљивост, интерпретација резултата.	Семинар - 1 час Дескриптивне студије типа прикази случајева („case-report“) и серије случајева („case-series“): дизајн, применљивост, интерпретација резултата.	Вежбе – 2 часа Анализирати практичне примере студија случај контрола. Испитати њихову валидност и клинички значај.
---	--	---

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

КОХОРТНЕ СТУДИЈЕ

Предавање - 2 часа Кохортне („cohort“) и студије пресека („cross-sectional“): дизајн, применљивост и интерпретација резултата.	Семинар - 1 час Студије типа „сам-себи контрола“ („self-controlled“): дизајн, применљивост, интерпретација резултата.	Вежбе – 2 часа Анализирати практичне примере кохортних студија. Испитати њихову валидност и клинички значај.
---	--	---

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

УЗОРАК У ФАРМАКОЕПИДЕМИОЛОШКИМ СТУДИЈАМА

Предавање - 2 часа Избор узорка и сврставање субјекта у групе у истраживању. Метод случајног избора испитаника и проблем добровољца.	Семинар - 1 час Намеран избор популације која ће бити истраживана.	Вежбе – 2 часа Одређивање узорка за различите врсте истраживања у фармакоепидемиологији.
---	---	---

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА У ФАРМАКОЕПИДЕМИОЛОКИМ СТУДИЈАМА

Предавање - 2 часа Прикупљање података у фармакоепидемиологији и коришћење секундарних извора. Структурирани и семи-структурни упитници, интервју: проблеми, корекција резултата и валидни закључак	Семинар - 1 час Систем спонтаног пријављивања, системи електронских база података података, ад-хок студије (текући и <i>de-novo</i> системи)	Вежбе – 2 часа Анализа примера студија са методом упитника.
--	---	--

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

ДРУГИ АСПЕКТИ ФАРМАКОЕПИДЕМИОЛОГИЈЕ

Предавање - 2 часа Фармакоепидемиологија и системи рефундирања трошкова за лекове. Истраживања компаративне ефикасности.	Семинар - 1 час Молекуларна фармакоепидемиологија.	Семинар – 2 часа Анализа примера студија о рефундирању трошкова лекова, компаративне ефикасности и молекуларне фармакоепидемиологије
---	---	---

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 час

Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – увод

Семинар - 1 час

Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – увод.

Вежбе – 2 часа

Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – увод.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа

Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – методе

Семинар - 1 час

Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – методе.

Вежбе – 2 часа

Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – методе.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа

Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – резултати 1

Семинар - 1 час

Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – резултати 1.

Вежбе – 2 часа

Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – резултати 1.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа

Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – резултати 2.

Семинар - 1 час

Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – резултати 2.

Вежбе – 2 часа

Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – резултати 2.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа

Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – дискусија и закључак.

Семинар - 1 час

Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – дискусија и закључак.

Семинар – 2 часа

Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – дискусија и закључак..

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА И СЕМИНАРА

ЧЕТВРТАК ФМН ПЛАТФОРМА

10:00 - 12:15

РАСПОРЕД ВЕЖБИ

ЧЕТВРТАК

ЖУТА САЛА (С41)

17:00 – 18:30
I група

18:35 – 20:05
II група

ПЕТАК

МАЛА САЛА (С4)

КПР (С9)

15:45 – 17:15
III група

15:45 – 17:15
IV група

17:15 – 18:45
V група

17:15 – 18:45
VI група

18:45 – 20:15
VII група

[Распоред наставе и модулских тестова](#)

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ФАРМАКОКОЕПИДЕМИОЛОГИЈА

Недеља	Тип	Назив методске јединице	Наставник
1	П	Увод и значај фармакоепидемиологије	Доп. др Радиша Павловић
	С	Фармакоепидемиологија у различитим областима	Доп. др Радиша Павловић
	В	Проблеми из клиничке праксе	Доп. др Радиша Павловић Доп. др Александра Стојановић Асист. др Марко равић
2	П	Врсте фармакоепидемиолошких студија и параметри	Доп. др Срђан Стефановић
	С	Епидемиолошке студије медицинских средстава	Доп. др Срђан Стефановић
	В	Анализа примера студија	Доп. др Срђан Стефановић Доп. др Радиша Павловић Доп. др Милена Јуришевић
3	П	Класификације лекова и дефинисане дневне дозе	Доп. др Милена Јуришевић
	С	Номенклатура и класификација лекова	Доп. др Милена Јуришевић
	В	Изражавање потрошње лекова у дефинисаним дневним дозама	Доп. др Милена Јуришевић Доп. др Радиша Павловић Доп. др Тамара Николић Турнић
4	П	Студије коришћења лекова и АБЦ анализа	Доп. др Радиша Павловић
	С	Фармакоепидемиологија медицинских грешака	Доп. др Радиша Павловић
	В	Израчунање потрошње лека	Доп. др Радиша Павловић Доп. др Оливера Миловановић Доп. др Срђан Стефановић
5	П	Анализа секуларних трендова и индикатори СЗО	Доп. др Тамара Николић Турнић
	С	Унапређење праксе прописивања лекова	Доп. др Тамара Николић Турнић
	В	Анализа примера студије	Доп. др Тамара Николић Турнић Доп. др Радиша Павловић Асист. др Марко равић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ФАРМАКОКОЕПИДЕМИОЛОГИЈА

Недеља	Тип	Назив методске јединице	Наставник
6	П	Студије случај контрола и укрштене студије	Доц. др Оливера Миловановић
	С	Дескриптивне и студије серије случајева	Доц. др Оливера Миловановић
	В	Анализира практичних примера	Доц. др Оливера Миловановић Доц. др Радиша Павловић Доц. др Александра Стојановић
7	П	Кохортне и студије пресека	Доц. др Александра Стојановић
	С	Студије типа „сам-себи контрола“	Доц. др Александра Стојановић
	В	Анализа практичних примера	Доц. др Александра Стојановић Доц. др Радиша Павловић Доц. др Милена Јуришевић
8	П	Избор узорка, сврставање и случајни избор субјекта	Доц. др Радиша Павловић
	С	Намеран избор популације	Доц. др Радиша Павловић
	В	Одређивање узорка за различите врсте истраживања	Доц. др Радиша Павловић Доц. др Срђан Стефановић Асист. др Марко равић
9	П	Прикупљање података, упитници и интервјуј	Доц. др Радиша Павловић
	С	Систем спонтаног пријављивања, електронске базе	Доц. др Радиша Павловић
	В	Анализа примера студија	Доц. др Радиша Павловић Доц. др Оливера Миловановић Доц. др Тамара Николић Турнић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ФАРМАКОКОЕПИДЕМИОЛОГИЈА

Недеља	Тип	Назив методске јединице	Наставник
10	П	Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – претрага литературе и писање увода	Доц. др Радиша Павловић
	С	Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – претрага литературе и писање увода	Доц. др Радиша Павловић
	В	Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – претрага литературе и писање увода	Доц. др Радиша Павловић Доц. др Милена Јуришевић Доц. др Александра Стојановић
11	П	Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – методологија.	Доц. др Радиша Павловић
	С	Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – методологија.	Доц. др Радиша Павловић
	В	Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – методологија.	Доц. др Радиша Павловић Доц. др Оливера Миловановић Доц. др Срђан Стефановић
12	П	Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – анализа и резултати.	Доц. др Радиша Павловић
	С	Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – анализа и резултати.	Доц. др Радиша Павловић
	В	Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – анализа и резултати.	Доц. др Радиша Павловић Доц. др Тамара Николић Турнић Доц. др Александра Стојановић
13	П	Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – дискусија 1.	Доц. др Радиша Павловић
	С	Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – дискусија 1.	Доц. др Радиша Павловић
	В	Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – дискусија 1.	Доц. др Радиша Павловић Доц. др Милена Јуришевић Асист. др Марко равић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ФАРМАКОКОЕПИДЕМИОЛОГИЈА

Недеља	Тип	Назив методске јединице	Наставник
14	П	Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – дискусија 2.	Доц. др Радиша Павловић
	С	Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – дискусија 2.	Доц. др Радиша Павловић
	В	Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – дискусија 2.	Доц. др Радиша Павловић Доц. др Оливера Миловановић Доц. др Срђан Стефановић
15	П	Планирање, истраживање и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – закључак и практична примена резултата истраживања.	Доц. др Радиша Павловић
	С	Решавање практичних проблема у изради систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – закључак и практична примена резултата истраживања.	Доц. др Радиша Павловић
	В	Индивидуални истраживачки приступ и израда систематског прегледног рада из области фармакоепидемиологије – закључак и практична примена резултата истраживања.	Доц. др Радиша Павловић Доц. др Милена Јуришевић Доц. др Тамара Николић Турнић